

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

14 DÉCEMBRE 1998

PROJET DE LOI

**instaurant de nouvelles mesures en
faveur des victimes de la guerre**

PROPOSITION DE LOI

**tendant à rouvrir les délais
d'introduction des demandes d'octroi d'un
des statuts de reconnaissance nationale**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA
SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT ET
DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ (1)

PAR
M. Maurice MINNE

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi ainsi que la proposition de loi jointe, au cours de sa réunion du 9 décembre 1998.

(1) Composition de la commission : Voir p. 2.

Voir:

- 1820 - 98 / 99 :

- N° 1: Projet de loi.
- N° 2: Amendements.

- 356 - 95 / 96 :

- N° 1: Proposition de loi de MM. Detremmerie et Cuyt.
- N° 2: Addendum.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

14 DECEMBER 1998

WETSONTWERP

**houdende nieuwe maatregelen ten
voordele van de oorlogsslachtoffers**

WETSVOORSTEL

**tot heropening van de termijnen voor de
indiening van de aanvragen met het oog
op de toekenning van een statuut van
nationale erkentelijkheid**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN
DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Maurice MINNE

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp, alsook het toegevoegde wetsvoorstel, besproken tijdens haar vergadering van 9 december 1998.

(1) Samenstelling van de commissie : Zie p. 2.

Zie:

- 1820 - 98 / 99 :

- N° 1: Wetsontwerp.
- N° 2: Amendementen.

- 356 - 95 / 96 :

- N° 1: Wetsvoorstel van de heren Detremmerie en Cuyt.
- N° 2: Addendum.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

I. EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA FONCTION PUBLIQUE

Soucieux de poursuivre son action de témoignage de reconnaissance à l'égard des nombreux citoyens qui ont affronté avec courage les terribles et douloureux moments de la guerre, le ministre à l'honneur de présenter un projet de loi instaurant de nouvelles mesures en faveur des victimes de la guerre.

Lors de la signature du Protocole d'accord le 7 novembre 1975 entre le gouvernement et les associations patriotiques les plus représentatives, il a été convenu de ne plus envisager une réouverture des délais pour l'obtention d'un des statuts de reconnaissance nationale.

Cependant, lors de l'exécution des revendications liées à ce protocole - en particulier tous les problèmes non résolus des victimes de la guerre - on a constaté de plus en plus que l'octroi de nouveaux avantages moraux et financiers aux titulaires d'un statut de reconnaissance nationale creusait rapidement un fossé entre ces derniers et ceux qui, soit par modestie, soit par distraction ou ignorance, n'ont pas demandé la reconnaissance de leur qualité.

La question de réouverture des délais a donc été soumise à l'examen de la Commission Centrale créé par la loi du 20 décembre 1996 et chargée d'examiner la concrétisation des revendications non satisfaites des anciens combattants et des victimes de guerre en fonction des disponibilités budgétaires.

- (1) Composition de la commission :
Président : Mme Vanlerberghe (M.)

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. M. Brouns, Mme Gardeyn-Debever, M. Van Erps, Mme van Kessel.	Mme Creyf, M. Goutry, Mme Hermans, MM. Vandeurzen, Mme Van Haesendonck.
P.S. MM. Biefnot, Frédéric, Minne.	MM. Delizée, Larcier, Mooock, Moriau.
V.L.D. MM. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.	MM. Chevalier, Daems, Taelman, van den Abeelen.
S.P. Mme Dejonghe, Mme Vanlerberghe.	MM. Cuyt, De Richter, Verstraeten.
P.R.L.- F.D.F. MM. Denis, Seghin.	MM. Bacquelaine, D'hondt, Vandenhaute.
P.S.C. M. Lespagnard.	MM. du Bus de Warnaffe, Lefevre.
VI.Blok M. Van den Eynde.	Mme Colen, M. Sevenhans.
Agalev/M. Detienne	MM. Deleuze, Van Dienderen.
Ecolo	

C. — Membre sans voix délibérative :

V.U. Mme Van de Castelee

I. INLEIDING VAN DE MINISTER VAN AMBTENARENZAKEN

In de lijn van zijn streven om erkentelijkheid te bewijzen aan de talrijke burgers die met heldhaftigheid de verschrikkingen en de pijn van de oorlog hebben doorstaan, legt de minister een wetsontwerp ter bespreking aan de commissie voor. Het strekt ertoe nieuwe maatregelen te treffen ten voordele van de oorlogsslachtoffers.

Bij het ondertekenen van het Protocol van akkoord op 7 november 1975 tussen de Regering en de meest representatieve vaderlandslievende verenigingen, werd er overeengekomen geen heropening meer te overwegen van de termijnen voor het verkrijgen van één der statuten van nationale erkentelijkheid.

Nochtans, tijdens het uitvoeren van de eisenbundel die aan dit protocol was gekoppeld - meer bepaald alle nog hangende problemen van de oorlogsslachtoffers - stelde men hoe langer hoe meer vast dat, door de toekenning van nieuwe morele en financiële voordelen aan de houders van een statuut van nationale erkentelijkheid, de kloof tussen deze laatsten en zij die uit bescheidenheid, verstrooidheid of onwetendheid nagelaten hadden om de erkenning van hun hoedanigheid te vragen, groter werd.

De vraag of de termijnen al dan niet moesten worden hernieuwd, werd derhalve voorgelegd aan de Centrale Commissie, opgericht bij de wet van 20 december 1996 en belast met het onderzoek en de verwezenlijking van de niet voldane eisen van oudstrijders en oorlogsslachtoffers. Bij dat alles diende rekening te worden gehouden met de beschikbare budgettaire ruimte.

- (1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : Mevr. Vanlerberghe (M.)

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. H. Brouns, Mevr. Gardeyn-Debever, H. Van Erps, Mevr. van Kessel.	Mevr. Creyf, H. Goutry, Mevr. Hermans, H. Vandeurzen, Mevr. Van Haesendonck.
P.S. HH. Biefnot, Frédéric, Minne.	HH. Delizée, Larcier, Mooock, Moriau.
V.L.D. HH. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.	HH. Chevalier, Daems, Taelman, van den Abeelen.
S.P. Mevr. Dejonghe, Vanlerberghe.	HH. Cuyt, De Richter, Verstraeten.
P.R.L.- F.D.F. HH. Denis, Seghin.	HH. Bacquelaine, D'hondt, Vandenhaute.
P.S.C. H. Lespagnard.	HH. du Bus de Warnaffe, Lefevre.
VI.Blok H. Van den Eynde.	Mevr. Colen, H. Sevenhans.
Agalev/H. Detienne.	HH. Deleuze, Van Dienderen.
Ecolo	

C. — Niet-stemgerechtigd lid

V.U. Mevr. Van de Castelee

Le présent projet de loi consiste à rouvrir, pour les motifs de justice et d'équité précités, les délais de demande pour tous les statuts de reconnaissance nationale, tant militaires que civils, de la guerre 1940-1945 ainsi que celui de la campagne de Corée, à condition que la réouverture de ces statuts se fasse sous un aspect moral et ce, afin d'éviter les retombées budgétaires d'une telle mesure.

Afin d'éviter également que des difficultés insurmontables d'ordre technique ou pratique ne surgissent à cause des procédures de reconnaissance divergentes des différents statuts, le projet de loi à l'examen prévoit la création d'une seule commission de reconnaissance nationale, qui examinera toutes les demandes introduites et qui, sur la base des critères d'octroi spécifiques définis pour chaque statut, conseillera le ministre compétent en ce qui concerne la décision à prendre.

Il est en outre prévu que les demandes puissent être introduites dans un délai d'un an.

Le projet de loi en question contient, par ailleurs, des dispositions relatives aux revendications spécifiques de la Communauté juive.

Les trois revendications, strictement morales, exprimées par la Communauté juive sont les suivantes :

— suppression de la condition de l'activité partriotique désintéressée par les Juifs qui n'avaient pas la nationalité belge pendant la guerre, ce qui leur permettra d'obtenir le statut de prisonnier politique;

— la création d'un statut pour les «enfants cachés». Ces enfants ont subi des traumatismes qui les ont affectés toute leur vie et ont droit à une considération particulière eu égard à ce qu'ils ont enduré : insécurité, peur, éloignement de ceux qui leur étaient les plus proches ou perte d'identité;

— et enfin, la possibilité pour les personnes qui ont caché des Juifs et qui sont considérées comme «juste» par la Communauté juive de prétendre au statut de résistant civil.

A la veille du cinquantième anniversaire de la Déclaration universelle des Droits de l'Homme, le ministre souhaiterait que le projet puisse être adopté rapidement.

Het is de bedoeling van dit wetsontwerp om, wegens de voornoemde redenen van rechtvaardigheid en billijkheid, de termijnen te heropenen voor de indiening van de aanvragen met het oog op de toekenning van alle statuten van nationale erkentelijkheid: zowel de militaire als de burgerlijke, zowel die voor de Tweede Wereldoorlog als die voor de oorlog in Korea. Voorwaarde is wel dat de heropening van die statuten vooral een morele draagwijdte heeft, zodat de begroting geen weerslag van een dergelijke maatregel ondervindt.

Eveneens met het oog op het verhinderen dat er zich op het technische op praktische vlak onoverkomelijke moeilijkheden zouden voordoen wegens de uiteenlopende erkenningsprocedures van de verschillende statuten, voorziet dit wetsontwerp de oprichting van één commissie van nationale erkentelijkheid die alle ingediende aanvragen zal onderzoeken en die, weliswaar op basis van de specifieke toekenningscriteria die voor elk statuut apart zijn vastgelegd, de bevoegde minister in zijn beslissing zal adviseren.

Tevens wordt een termijn van één jaar voorzien waarbinnen de aanvragen kunnen worden ingediend.

Voorts bevat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp bepalingen die tegemoetkomen aan de specifieke eisen van de joodse gemeenschap:

Het gaat dan met name om de drie volgende - louter morele - eisen:

— de afschaffing van de voorwaarde dat joden die tijdens de oorlog geen Belg waren, vaderlandslievende en onbaatzuchtige daden moeten hebben gesteld; door die afschaffing kunnen ook zij het statuut van politiek gevangene krijgen;

— de instelling van een statuut voor de “verborgen kinderen”; het gaat om personen wier leven blijvend zal worden getekend door traumatische gebeurtenissen; zij verdienen bijzonder veel eerbied, als men bedenkt wat zij hebben doorstaan: gevaarlijke situaties, doodsangst, scheiding van wie hen na aan het hart lag of verlies van hun identiteit;

— de mogelijkheid om aanspraak te maken op het statuut van burger in het verzet, zo men joden heeft verborgen en zo de joodse gemeenschap van oordeel is dat terzake sprake was van een “oprechte” bewogenheid.

Aan de vooravond van de vijftigste verjaardag van de Universele Verklaring van de rechten van de mens hoopt de minister dat het ontwerp spoedig kan worden aangenomen.

II. DISCUSSION GENERALE

M. Detremmerie, coauteur de la proposition de loi jointe (Doc. n°356/1) fait remarquer que la portée du projet de loi à l'examen est plus large que celle de sa proposition en ce sens que les mesures préconisées s'appliquent à des catégories plus nombreuses d'ayants droits. Il s'en réjouit.

Il souligne que le projet correspond tout à fait à une note que lui avait fournie le ministre au début de l'année et dans laquelle ce dernier mentionnait qu'étant donné l'insistance des associations patriotiques, le gouvernement avait décidé de rouvrir les délais des demandes d'octroi des statuts de reconnaissance nationale, à la condition que cette réouverture se fasse sous un aspect moral uniquement.

La proposition de loi de *M. Detremmerie* lie cependant l'octroi des statuts à un avantage pécuniaire pour les intéressés. *M. Detremmerie* estime que, même si les associations patriotiques étaient d'accord, dans un premier temps, sur une réouverture à caractère moral, il serait malgré tout intéressant de vérifier quel serait l'impact budgétaire de l'octroi d'un avantage financier aux nouvelles personnes qui seraient reconnues. L'intervenant fait, en outre, remarquer que vu le nombre toujours décroissant de bénéficiaires, le budget consacré aux victimes de guerre est en constante diminution. Il suggère que, dans un an - durée proposée dans le projet pour la réouverture des délais -, le ministre examine le coût budgétaire d'une généralisation des avantages financiers aux nouveaux ayants droits reconnus. Il n'est pas impossible qu'à ce moment-là, la loi puisse être modifiée.

Quoi qu'il en soit, *M. Detremmerie* se réjouit de la réouverture des délais, à la veille du cinquantième anniversaire de la Déclaration universelle des Droits de l'Homme.

M. Detienne déclare que son groupe soutiendra le projet de loi à l'examen. Il souhaite cependant formuler quelques remarques. Il concède qu'accorder une reconnaissance morale est une démarche intéressante mais il estime toutefois quelque peu indécent vis-à-vis des victimes de guerre d'exclure d'emblée l'octroi d'un avantage financier aux ayants droit reconnus, et ce même si les associations patriotiques ont marqué leur accord sur ce principe. *M. Detienne* met en garde contre les réactions des entités fédérées et leurs initiatives décrétales en cas d'inertie de l'État fédé-

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer Detremmerie, mede-indiener van het toegevoegde wetsontwerp (Stuk nr. 356/1), merkt op dat de draagwijdte van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp groter is dan die van zijn voorstel, in die zin dat de voorgestelde maatregelen op een groter aantal rechthebbenden toepasselijk zijn. Dat verheugt hem.

Hij onderstreept dat het ontwerp geheel overeenkomt met een nota die hem in het begin van het jaar door de minister is bezorgd en waarin de minister meldde dat, gelet op het aandringen van vaderlandslievende verenigingen, de regering had beslist de termijnen voor de aanvraag tot het verkrijgen van de statuten van nationale erkentelijkheid te heropenen, op voorwaarde dat die heropening alleen voor erkenning op morele gronden zou gelden.

Het wetsvoorstel van de heer *Detremmerie* verbindt evenwel de toekenning van de statuten met een geldelijk voordeel voor de betrokkenen. De heer *Detremmerie* is van mening dat, zelfs al gingen de vaderlandslievende verenigingen in een eerste fase akkoord met een heropening voor een erkenning ten mortelen titel, het niettemin interessant zou zijn om na te gaan wat de begrotingsimpact zou zijn van de toekenning van een financieel voordeel aan de nieuw erkende personen. De spreker merkt bovendien op dat, gelet op het almaar dalende aantal personen dat een van de statuten geniet, de begroting bestemd voor oorlogsslachtoffers voortdurend daalt. Hij suggereert dat de minister over een jaar - de periode die in het ontwerp wordt voorgesteld voor de heropening van de termijnen - de gevolgen voor de begroting zou onderzoeken van een veralgemening van de financiële voordelen aan de nieuw erkende rechthebbenden. Het is niet onmogelijk dat op dat moment de wet zou worden gewijzigd.

Wat er ook van zij, de heer *Detremmerie* verheugt zich over de heropening van de termijnen, aan de vooravond van de vijftigste verjaardag van de Universele Verklaring van de rechten van de mens.

De heer Detienne verklaart dat zijn fractie het ter bespreking voorliggende wetsontwerp zal steunen. Hij wenst evenwel enkele opmerkingen te formuleren. Hij geeft toe dat het een interessant initiatief is om morele erkenning te schenken, maar hij acht het niettemin enigszins onbetamelijk ten overstaan van de oorlogsslachtoffers om de toekenning van een financieel voordeel aan de erkende rechthebbenden meteen uit te sluiten, ook al hebben de vaderlandslievende verenigingen zich met dat principe akkoord verklaard. De heer *Detienne* waar-

ral. Ainsi, il serait bon que l'État annonce qu'il envisage sérieusement de prendre ses responsabilités au niveau financier afin de prévenir toute initiative des Régions en la matière.

Etant donné qu'il ne s'agit que d'une reconnaissance morale, M. Detienne est d'avis que le gouvernement aurait pu le faire plus tôt. En effet, 25 ans se sont écoulés depuis la signature du Protocole d'accord du 7 novembre 1975 entre le gouvernement et les associations patriotiques.

Il se joint à M. Detremmerie pour demander au ministre une estimation de l'impact budgétaire de l'octroi éventuel d'un avantage financier aux bénéficiaires. Il plaide pour que cette possibilité ne soit pas, dès à présent, exclue.

M. Brouns constate qu'il existe deux statuts de reconnaissance nationale : d'une part, un statut lié à un avantage financier et, d'autre part, un statut accordé uniquement sur base morale.

Il demande dans quelle mesure le gouvernement serait prêt à accorder également un avantage financier à cette seconde catégorie. Cette possibilité est-elle dès à présent exclue ?

M. Anthuenis souligne que le projet n'est pas révolutionnaire mais qu'il a cependant une valeur symbolique.

Il demande si le choix du gouvernement de ne pas accorder d'avantage financier aux nouveaux ayants droit reconnus, contrairement aux bénéficiaires déjà reconnus aujourd'hui, est compatible avec le principe constitutionnel d'égalité. Il ressort, en effet, de la jurisprudence de la Cour d'arbitrage qu'une telle différence de traitement ne peut se justifier que par des raisons objectives.

M. Anthuenis fait remarquer que toutes les personnes lésées qui introduiraient un recours auprès du Conseil d'État, obtiendraient sans nul doute toujours gain de cause. Il se demande dès lors s'il est bien raisonnable que le parlement approuve un projet de loi qui crée une inégalité.

M. Seghin se réjouit également du projet de loi à l'examen. Poursuivant la réflexion de M. Anthuenis, il se réfère à l'avis du Conseil d'État qui doute de la compatibilité des ces statuts de reconnaissance accordés à titre purement honorifique avec le principe constitutionnel d'égalité et de non discrimination. Le Conseil d'État souligne qu'à cet égard, le gouvernement n'a fourni aucun argument permettant de justifier objectivement la différence de traitement qui

schuwt voor de reacties van de deelstaten en voor de initiatieven die ze langs decretale weg zullen nemen ingeval de federale Staat werkloos blijft toezien. Zo zou het goed zijn dat de Staat aankondigt ernstig te overwegen zijn verantwoordelijkheden op financieel vlak op zich te nemen, teneinde elk initiatief van de gewesten op dat vlak tegen te gaan.

Aangezien het slechts om een morele erkenning gaat, is de heer Detienne van mening dat de regering vroeger had kunnen optreden. Vijfentwintig jaar zijn immers voorbijgegaan sinds de ondertekening van het Protocol van akkoord van 7 november 1975 tussen de regering en de vaderlandslievende verenigingen.

Hij sluit zich aan bij de heer Detremmerie om aan de minister een raming te vragen van de begrotings-impact van de eventuele toekenning van een financieel voordeel aan de personen die een statuut genieten. Hij pleit ervoor die mogelijkheid niet nu al uit te sluiten.

De heer Brouns stelt vast dat er twee statuten van nationale erkentelijkheid bestaan: enerzijds een statuut waaraan een financieel voordeel is gekoppeld en anderzijds een statuut dat uitsluitend op morele gronden wordt toegekend.

Hij vraagt in welke mate de regering bereid zou zijn ook een financieel voordeel toe te kennen aan die tweede categorie. Is die gelijkheid nu al uitgesloten?

De heer Anthuenis onderstreept dat het ontwerp niet revolutionair is, maar niettemin een symbolische waarde heeft.

Hij vraagt of de keuze van de regering om geen financieel voordeel toe te kennen aan de nieuw erkende rechthebbenden, in tegenstelling tot de nu al rechthebbenden, verenigbaar is met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Uit de rechtspraak van het Arbitragehof blijkt immers dat een dergelijke ongelijke behandeling uitsluitend door objectieve redenen kan worden verantwoord.

De heer Anthuenis merkt op dat alle getroffen personen die een beroep zouden instellen bij de Raad van State zonder enige twijfel hun zaak zouden winnen. Hij vraagt of het daarom wel redelijk is dat het parlement een wetsontwerp goedkeurt dat een ongelijkheid instelt.

Ook de heer Seghin is verheugd over het ter bespreking voorliggende wetsontwerp. Aansluitend bij de bedenkingen van de heer Anthuenis verwijst hij naar het advies van de Raad van State, die twijfelt of de statuten van erkentelijkheid die louter als bewijs van eer zijn toegekend verenigbaar zijn met het grondwettelijk gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel. De Raad van State onderstreept dat de regering op dat vlak geen enkel argument heeft aangebracht dat

serait établie entre les bénéficiaires actuels de ces statuts de reconnaissance nationale et les futurs bénéficiaires de ces statuts à titre purement moral.

M. Seghin s'interroge sur le fait que le gouvernement demande au parlement d'adopter un projet de loi qui pourrait être inconstitutionnel. Quelles seraient les conséquences juridiques et morales futures d'une telle situation ?

M. Detremmerie fait remarquer que le Conseil d'État est très clair sur ce point. Un problème se posera à terme lorsque la Commission centrale aura examiné l'ensemble des cas.

Quoi qu'il en soit, M. Detremmerie considère le présent projet de loi comme un premier pas dans la bonne direction. Le projet présente au moins l'avantage de permettre de mesurer l'impact budgétaire de l'octroi éventuel d'un avantage financier aux nouveaux ayants droit reconnus. Dès que ce calcul aura été fait, il sera peut être plus facile de présenter un second projet de loi au parlement.

L'intervenant met en évidence que les personnes qui, à l'époque, n'ont pas introduit de demande de reconnaissance, sont certainement les moins opportunistes; il s'agit de personnes qui estimaient avoir rempli leur devoir et qui n'ont pas voulu introduire de dossier. Il serait regrettable que ces personnes soient aujourd'hui financièrement lésées.

Bien que l'intervenant ait souhaité que le présent projet soit déposé plus tôt, il en applaudit toutefois l'initiative. Il se réjouit également que la communauté juive n'ait pas été oubliée. Il s'agit là d'un fait nouveau. Dans un contexte international, la Belgique a plus que jamais l'obligation de montrer l'exemple en la matière.

Mme Dejonghe qualifie également le projet de positif même s'il ne s'agit que d'une reconnaissance à titre honorifique. Elle espère que ce projet pourra être adopté en séance plénière avant la fin de l'année.

Le ministre tient à remercier les intervenants pour le consensus qui se dégage quant à l'opportunité d'adopter le projet de loi le plus rapidement possible.

Le ministre déclare qu'il n'a pas la prétention d'avoir fait un travail parfait. Il reste, en effet, encore des revendications non satisfaites, telles que par exemple, l'octroi d'une invalidité forfaitaire de 10% à

een objectieve verantwoording mogelijk maakt van de verschillende behandeling die zou worden ingesteld tussen personen die op dit moment een dergelijk statuut van nationale erkentelijkheid genieten en personen die in de toekomst louter om morele redenen een dergelijk statuut zouden genieten.

De heer Seghin heeft vragen over het feit dat de regering het parlement verzoekt een wetsontwerp goed te keuren dat ongrondwettelijk zou kunnen zijn. Wat zouden de toekomstige juridische en morele gevolgen van een dergelijke situatie kunnen zijn ?

De heer Detremmerie merkt op dat de Raad van State terzake heel duidelijk is. Er zal op termijn een probleem rijzen wanneer de Centrale Commissie alle gevallen zal hebben onderzocht.

Voor de heer Detremmerie is dit wetsontwerp hoe dan ook een eerste stap in de goede richting. Aan de hand van het ontwerp kan immers worden geraamd wat de gevolgen voor de begroting zijn van de eventuele toekenning van een financieel voordeel aan de erkende nieuwe rechthebbenden. Zodra die berekening zal gemaakt zijn, zal het misschien gemakkelijker zijn om bij het parlement een tweede wetsontwerp in te dienen.

De spreker brengt voor het voetlicht dat de personen die indertijd geen aanvraag om erkentelijkheid hebben ingediend ongetwijfeld het minst opportunistisch zijn. Het betreft personen die ervan uitgingen dat ze hun plicht hadden gedaan en die geen dossier hebben willen indienen. Het zou jammer zijn indien die mensen vandaag financieel te kort zouden worden gedaan.

Hij juicht dat initiatief toe, maar hij had gehoopt dat dit wetsontwerp vroeger zou worden ingediend. Hij is verheugd dat de joodse gemeenschap niet werd vergeten. Dat is nieuw. In een internationale context heeft België meer dan ooit de plicht terzake het voorbeeld te geven.

Ook mevrouw Dejonghe bestempelt het wetsontwerp als positief, ondanks het feit dat het slechts om een eershalve erkentelijkheid gaat. Ze hoopt dat dit wetsontwerp vóór het einde van het jaar in plenaire vergadering kan worden goedgekeurd.

De minister wenst de sprekers te danken voor de eensgezindheid over een zo spoedig mogelijke goedkeuring van het wetsontwerp.

De minister zegt dat hij niet de verwaandheid heeft te denken dat zijn werk perfect is. Er zijn immers nog eisen waaraan niet voldaan is, zoals bijvoorbeeld de toekenning van een forfaitaire invaliditeit van 10

toutes les catégories d'ayants droit. Une telle mesure représenterait un budget de 4 milliards, ce qui n'est pas réalisable pour le moment. Des arrêtés royaux sont encore en préparation en ce qui concerne l'octroi du ticket modérateur à certaines victimes militaires et civiles.

En déposant le présent projet de loi, le ministre a voulu poser un acte concret allant dans le sens des revendications des associations patriotiques. Il rappelle que ces associations n'ont pas été entendues depuis la signature du Protocole d'accord en 1975. Le ministre a voulu ouvrir le dialogue de la manière la plus harmonieuse possible.

Les associations ont marqué leur accord sur le présent projet de loi; elles étaient conscientes des difficultés budgétaires et ont donc considéré qu'il s'agissait d'une première étape dans la bonne direction.

Le ministre confirme que l'actuel gouvernement a décidé que, sous cette législature, aucun avantage pécuniaire ne serait lié à la reconnaissance morale d'un statut de victime de guerre. Le prochain gouvernement en décidera peut-être autrement.

Il rappelle toutefois que la Commission centrale, créée par la loi, continuera à examiner les différentes revendications.

Le ministre signale que la simple réouverture des délais peut avoir de lourdes conséquences au niveau budgétaire. Il cite en exemple l'adoption sous la précédente législature, d'une proposition de loi portant réouverture des délais pour les travailleurs déportés et réfractaires. A la suite de la réouverture de ces délais, 19.000 demandes ont été introduites. Actuellement, 7.000 demandes ont été traitées, 7.000 sont en phase d'instruction et pratiquement terminées, les 5.000 demandes restantes doivent encore être examinées. L'examen de ces demandes a exigé le recrutement de 12 à 15 personnes à temps plein supplémentaires au département. Afin d'accélérer la procédure, le ministre a pris une mesure permettant à un commissaire et non plus à une commission de prendre les décisions.

Le ministre estime qu'il est prudent d'attendre les demandes qui seront introduites avant de prendre une décision au niveau financier. Il faudra, en outre, tenir compte des conséquences de la réouverture des délais sur les pensions et les arriérés.

% aan alle categorieën van rechthebbenden. Voor een dergelijke maatregel zou 4 miljard nodig zijn, wat thans onmogelijk is. Er worden nog koninklijke besluiten voorbereid in verband met de toekenning van het remgeld aan bepaalde militaire en burgerlijke slachtoffers.

Door dit wetsontwerp in te dienen, heeft de minister een concrete daad willen stellen die in de richting gaat van de eisen van de vaderlandslievende verenigingen. Hij herinnert eraan dat die verenigingen niet meer werden gehoord sinds de ondertekening van het protocolakkoord in 1975. De minister heeft op een zo harmonisch mogelijke manier de dialoog willen aanvangen.

De verenigingen hebben ingestemd met dit wetsontwerp. Ze waren bewust van de budgettaire moeilijkheden en zijn er dus van uitgegaan dat het gaat om een eerste stap in de goede richting.

De minister bevestigt dat de regering heeft beslist dat tijdens deze zittingsperiode geen enkel geldelijk voordeel zal gepaard gaan met de morele erkenning van een statuut van oorlogsslachtoffer. Misschien zal de volgende regering daar anders over beslissen.

Hij wijst er echter op dat de door de wet opgerichte Centrale Commissie de verschillende eisen zal blijven onderzoeken.

De minister rekent voor dat de loutere heropening van de termijnen zware budgettaire gevolgen kan hebben. Hij haalt het voorbeeld aan van de goedkeuring, tijdens de vorige zittingsperiode, van het wetsvoorstel tot heropening van de termijnen voor de indiening van de aanvragen met het oog op de toekenning van een statuut van nationale erkentelijkheid ten gunste van de werkweigeraars en de weggevoerden voor de verplichte tewerkstelling van de oorlog 1940-1945. Als gevolg van de heropening van die termijnen werden 19.000 aanvragen ingediend, waarvan er 7000 werden behandeld, terwijl voor 7000 andere het onderzoek nagenoeg is afgerond en de 5000 overige aanvragen nog moeten worden onderzocht. Voor het onderzoek van die aanvragen heeft het departement 12 à 15 bijkomende voltijdse personeelsleden in dienst moeten nemen. Om de procedure te versnellen heeft de minister een maatregel genomen waardoor de beslissingen kunnen worden genomen door een commissaris in plaats van door een commissie.

Volgens de minister kan men beter wachten op de aanvragen die zullen worden ingediend alvorens een beslissing te nemen op financieel vlak. Bovendien zal rekening moeten worden gehouden met de gevolgen van de heropening van de termijnen voor de pensioenen en de achterstallige bedragen.

Enfin, le ministre rappelle qu'en 1995, on dénombrait encore 320.000 ayants droit contre 220.000 actuellement. Ce taux de mortalité élevé permet de récupérer chaque année des crédits qui peuvent être employés pour satisfaire d'autres revendications.

Répondant aux remarques relatives aux possibilités de recours au Conseil d'État, le ministre déclare qu'il prendra ses responsabilités.

*
* *

Etait également jointe au projet de loi à l'examen, une pétition de M. G. Hendrickx, avenue des Ortolans n°4 à 1170 Bruxelles.

III. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Art.1er

Cet article n'appelle aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art.2

M. Seghin dépose un amendement n°1 (Doc. n°1820/2) visant à supprimer les mots «à titre honorifique». Il se réfère à son intervention dans la discussion générale.

*
* *

L'amendement n°1 est rejeté par 9 voix contre 2.

L'article 2 est adopté par 9 voix contre 3.

Art.3

Cet article ne suscite aucun commentaire et est adopté par 11 voix et une abstention.

Art.4

M. Seghin introduit un amendement n°2 (Doc. n°1820/2) tendant à supprimer l'article. Il se réfère à la justification de son amendement n°1 à l'article 2.

*
* *

Ten slotte herinnert de minister eraan dat er in 1995 nog 320.000 rechthebbenden waren en dat er thans nog 220.000 zijn. Dat hoge sterftecijfer maakt het mogelijk elk jaar kredieten terug te krijgen die kunnen worden aangewend om aan andere eisen te voldoen.

Als antwoord op de opmerkingen in verband met de mogelijkheden om beroep in te stellen bij de Raad van State deelt de minister mee dat hij zijn verantwoordelijkheid zal nemen.

*
* *

Bij het ter tafel liggende wetsontwerp was voorts ook een verzoekschrift gevoegd van de heer G. Hendrickx, Ortolanenlaan 4 te 1170 Brussel.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De heer Seghin dient amendement nr. 1 (Stuk nr. 1820/2) in, dat ertoe strekt in § 1 het woord "eershalve" weg te laten. Voor het overige verwijst het lid naar zijn betoog tijdens de algemene bespreking.

*
* *

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 9 tegen 3 stemmen.

Art. 3

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 4

De heer Seghin dient amendement nr. 2 (Stuk nr. 1820/2) in, dat ertoe strekt het artikel weg te laten. Voor het overige verwijst het lid naar zijn amendement nr. 1 op artikel 2.

*
* *

L'article 4 est adopté par 9 voix contre 2 et une abstention. Par conséquent l'amendement n° 2 devient sans objet.

Art. 5 à 8

Ces articles n'appellent aucun commentaire et sont successivement adoptés à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est adopté par 11 voix et une abstention.

En conséquence, la proposition de loi jointe n°356/1 de MM. Detremmerie et Cuyt devient sans objet.

Le rapporteur,

M. MINNE

La présidente,

M. VANLERBERGHE

Artikel 4 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding. Bijgevolg vervalt amendement nr. 2.

Art. 5 tot 8

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Het toegevoegde wetsvoorstel nr. 356/1 van de heren Detremmerie en Cuyt vervalt dientengevolge.

De rapporteur

M. MINNE

De voorzitter,

M. VANLERBERGHE